

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/4/2014
Identifikačné číslo spisu:	7012200686
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2015
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7012200686.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: HaRT, spol. s r. o. (resp. s. r. o.), Hrnčiarska 12, Košice, zastúpeného JUDr. Jozefom Vaškom, advokátom, Szakkayho 1, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 1020503/1/532739-997755/2012/5924 z 25. mája 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/104/2012-25 zo dňa 11. septembra 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/104/2012-25 zo dňa 11. septembra 2013, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020503/1/532739-997755/2012/5924 z 25.05.2012, ktorým zmenil žalovaný rozhodnutie Daňového úradu Košice č. 9800304/1360/2012 zo 06.02.2012, že znížil vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl 2008 zo sumy 12 402,50 Eura na sumu 10 422,19 Eura. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného v rozsahu žalobných bodov dospel k záveru, že rozhodnutie i postup žalovaného bol v súlade so zákonom.

Súd prvého stupňa zhodne s žalovaným dospel k záveru, že pozemky parc. č. XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, č. XXXX/XX a č. XXXX/XX zapísané v Katastri nehnuteľností, Správa katastra Košice - okolie na LV č. XXXX, kat. územie H, vedený v katastri nehnuteľností ako orná pôda, boli v čase jeho predaja, t.j. v kontrolovanom zdaňovacom období roku 4/2008 stavebnými pozemkami. Žalobca prevod predmetných pozemkov na kupujúcich oslobodil od dane z pridanej hodnoty podľa § 38 ods. 2 zákona

č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“). Krajský súd konštatoval, že podľa § 38 ods. 2 prvá veta zákona o DPH oslobodenie od dane je dodanie pozemku okrem dodania stavebného pozemku.

Krajský súd ďalej uviedol, že zákon o DPH sa v ustanovení § 38 ods. 1 v súvislosti s definíciou stavebného pozemku odvoláva v poznámke č. 19 na ustanovenie § 43h zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“). Z tohto ustanovenia vyplýva, že stavebným pozemkom je okrem iného aj časť územia určená územným plánom obce na zastavanie. Nezastavaný pozemok, ktorý je súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo lesného pôdneho fondu, možno v územnom pláne obce alebo v územnom pláne zóny určiť za stavebný pozemok, ak sú splnené podmienky na jeho trvalé vyňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo z lesného pôdneho fondu, alebo ak je v zastavanom území.

Súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že je nepochybné, že predmetné pozemky zapísané na LV č. XXXX v kat. územia H. sa nachádzajú v lokalite Juhovýchod územného plánu Obce Čaňa, ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 4/2004/b z 28. mája 2004. V záväznej časti územného plánu sa v bode 1.3. uvádza okrem iných plochy v lokalite Juhovýchod zabezpečiť na funkciu bývania. V bode 7.1. záväznej časti územného plánu je vymedzené zastavané územie obce v zmysle zákona č. 152/1996 Z. z. rozšírené o nové lokality bývania v rodinných domoch v južnej, západnej a východnej časti obce. V tabuľkovej časti priestorového usporiadania nových lokalít bývania sa pre lokalitu Juhovýchod v územnom pláne počíta so 140 bytovými jednotkami.

Súd uviedol, že z ustanovenia § 43h ods. 1 a 2 stavebného zákona vyplýva, že stavebným pozemkom sa rozumie časť územia určená územným plánom obce alebo územným plánom zóny, alebo územným rozhodnutím na zastavanie a pozemok zastavaný stavbou. Bolo preukázané, že pred schválením územného plánu Obce Čaňa, Krajský pozemkový úrad v Košiciach dňa 02.03.2004 pod č. 2004/0005 udelil podľa § 7 zákona č. 307/1992 Z. z. súhlas na budúce možné použitie poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely v rozsahu návrhu územného plánu Obce Čaňa spolu vo výmere 75-47-00h, z toho 67-76-00h mimo zastavaného územia a 07-71-00h v zastavanom území, celkovo vrátane nepoľnohospodárskej pôdy 97-03-00h v kat. území H. v okrese Košice - okolie s navrhovaným obdobím platnosti územného plánu obce do roku 2015 podľa tabuľkových prehľadov, ktoré sú súčasťou udeleného súhlasu.

Napokon žalobnú námietku žalobcu, že územný plán obce Čaňa územie Juhovýchod kvalifikuje ako plošnú územnú rezervu bez uvedenia konkrétnych pozemkov, ktoré sa opiera o vyjadrenia starostu obce Čaňa, súd tiež sú považoval za nedôvodné. V územnom pláne obce bola ako rezerva pre bytovú výstavbu označená lokalita Sever.

Záver správcu dane, ako aj žalovaného, že žalobca porušil ustanovenia § 19 ods. 1 zákona o DPH krajský súd považoval na základe zistení v daňovom konaní za správny a súladný so zákonom.

Pokiaľ žalobca v žalobe dal do pozornosti súdu rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf/47/2011 z 24.11.2011 s tým, že v rozsudku bol riešený skutkovo a právne obdobný prípad, súd poukázal na skutočnosť, že nejde o skutkovo zhodné veci. Preto právny názor najvyššieho súdu vyslovený v rozsudku sp. zn. 5Sžf/47/2011 z 24.11.2011 nie je relevantný pre vec žalobcu.

Keďže podľa názoru krajského súdu v právnej veci žalobcu bolo rozhodnuté v súlade so zákonom, súd postupujúc podľa ustanovenia § 250j ods. 1 žalobu zamietol.

Žalobca podal proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd bez pojednávania zmenil rozsudok krajského súdu a zrušil rozhodnutie žalovaného, č. 1020503/1/532739-997755/2012/5924 z 25.05.2012 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Súčasne žiadal, aby mu súd priznal právo na náhradu trov konania vo výške 393,49 Euro z toho 70 Euro súdny poplatok.

Žalobca namietal, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav - § 221 ods. 1 písm. h/ OSP, vec nesprávne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu. Odôvodnenie rozsudku

nemá oporu v logickom výklade základného právneho ustanovenia, t. j. § 43h ods. 1, resp. ods. 2 stavebného zákona. Žalobca zastáva názor, že len pozemky zahrnuté do územnoplánovacích dokumentov prijatých a schválených obcou označené konkrétnym parcelným číslom môžu byť považované za stavebné pozemky. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenia § 3 katastrálneho zákona, ktoré pojem pozemok charakterizuje a toto ustanovenie v odvolaní citoval. Vychádzajúc z citácie tejto zákonnej normy poukázal na to, že žiadny z územnoplánovacích dokumentov prijatých a schválených obcou Čaňa, pozemky s príslušným parcelným číslom ako parcely neobsahuje. Namietal, že tvrdenie krajského súdu, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf/47/2011 z 24.11.2011 vychádzal z odlišného skutkového stavu veci neobstojí. Je toho názoru, že najvyšší súd v danom prípade jasne deklaroval, že v prípade, že územný plán obce neobsahuje parcelné čísla pozemkov je nekonkrétnym dokumentom, čiže právne irelevantným čo do zmeny pozemku na stavebný pozemok. Vychádzajúc z tohto tvrdenia poukázal na ústavne zakotvený princíp právnej istoty, na základe ktorého sú súdy povinné na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dávať rovnakú odpoveď. Iný postup by bol v rozpore s princípom právneho štátu.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Správca dane na základe daňovej kontroly a vykonaného dokazovania dospel k jednoznačnému záveru, že pozemok už v čase predaja bol stavebným pozemkom a žalobcovi vznikla daňová povinnosť podľa § 19 ods. 1 zákona o DPH. V súlade s platnou právnou úpravou - § 43h stavebného zákona boli predmetné pozemky nachádzajúce sa v lokalite Juhovýchod posudzované ako stavebné pozemky, a to aj pre účely zákona o DPH. Na stavebné pozemky sa nevzťahuje oslobodenie podľa § 38 zákona o DPH, a preto bol žalobca povinný uplatniť k cene pozemkov daň z pridanej hodnoty v súlade s ustanovením § 19 ods. 1 zákona o DPH. Žalovaný v ďalšom poukázal na písomné vyjadrenie k žalobe z 13.08.2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 OSP s tým, že termín verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26.03.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Senát odvolacieho súdu zistil, že v obdobnej veci už rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 8Sžf/25/2013 zo dňa 13.02.2014, ktorým rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/159/2012-44 zo dňa 24.01.2013 potvrdil. Predmetom súdneho prieskumu v uvedenej veci bolo rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1020503/1/532724-997678/2012/5309 zo dňa 24.05.2012, ktorým rozhodnutím Finančné riaditeľstvo SR zmenilo rozhodnutie Daňového úradu Košice č. 9800304/1/1348/2012 zo dňa 06.02.2012 tak, že znížil vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty zo sumy 12 548,76 Eura na sumu 10 545,42 Eura.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 250ja ods. 7 OSP poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžf/25/2013 zo dňa 13.02.2014, ktorého text uvádza nasledovne:

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaným, demokratickým a právnym štátom. Neoddeliteľným atribútom právneho štátu je aj správne súdnictvo.

Ochrana verejných subjektívnych práv fyzických a právnických osôb zo strany správnych súdov má subsidiárny charakter vo vzťahu k ochrane, ktoré poskytujú orgány verejnej správy. Preto fyzickú alebo právnickú osobu, ktorej práva boli porušené alebo ohrozené má sa prioritne domáhať ochrany svojich práv na správnom orgáne. Ak nedošlo k náprave a ochrane zo strany orgánov verejnej správy, je možné, aby fyzická alebo právnická osoba sa domáhala ochrany svojich práv na správnom súde. Výplýva to z historicky daného a v Slovenskej republike ústavne garantovaného postavenia správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahrádzanie kompetencií orgánov verejnej správy, ale zabezpečenie ich kontroly nezávislou súdnou mocou.

Podľa čl. 142 ods. 1 Ústavy SR súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Preskúvanie zákonnosti rozhodnutia orgánov verejnej správy v intenciách čl. 46 ods. 2 Ústavy SR sa uskutočňuje podľa ustanovení druhej a tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Na rozdiel od súdu konajúceho v občianskoprávných veciach, správny súd nie je súdom skutkovým.

Podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa ustálenej judikatúry správny súd vykonáva dokazovanie iba výnimočne, a to spravidla na verifikáciu už vykonaných dôkazov.

Preto neobstoí podľa názoru odvolacieho súdu námietka žalobcu, že krajský súd vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Napokon žalobca ani v odvolaní neuviedol v akom smere mal prvostupňový súd doplniť dokazovanie.

Odvolací súd sa oboznámil so spisom v predmetnej veci, pričom zistil nasledovné skutočnosti:

Daňový úrad Košice I. vykonal u žalobcu daňovú kontrolu na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie január - december 2007. Správca dane pri daňovej kontrole zistil, že žalobca v zdaňovacom období apríl 2007 uzavrel tri kúpne zmluvy, ktorých predmetom boli pozemky uvedené na LV č. XXXX v kat. území H. parc. č. XXXX/XX, XXXX/XX a XXXX/XX. V čase uzavretia kúpnych zmlúv boli všetky tri parcely vedené v katastri nehnuteľností ako orná pôda. Pozemky boli predané za dohodnutú kúpnu cenu spolu v sume 1 989 750 Sk bez dane z pridanej hodnoty. Keďže z obsahu kúpnych zmlúv bolo zrejmé, že išlo o odpredaj pozemkov za účelom výstavby rodinných domov. Žalobca predával pozemky s technickou vybavenosťou na hraniciach pozemkov. Konateľ žalobcu do zápisnice správcovi dane uviedol, že pozemky kúpil od reštituentov bez DPH. Pozemky projekčne rozčlenili na chodníky a komunikácie a tieto pozemky žalobca daroval obci Čaňa. Pozemky, ktoré ostali žalobcovi, boli predávané bez technickej vybavenosti, pričom prípojky sa nachádzali 1 - 2 metre od jednotlivých pozemkov, t. j. v ceste. Kupujúci boli upozornení, že jednotlivé prípojky si musia realizovať na svoje náklady, pričom sa musia riadiť predpísanými jednotlivých majiteľov sietí. Pokiaľ ide o pozemky pod budúcou zástavbou musia sami požiadať o vyňatie z pôdneho fondu. V článku IV. osobitné dojednania bod 6 sa kupujúci zaviazali, že na svojom pozemku zrealizujú výstavbu rodinného domu podľa vlastného výberu projektu a nebudú na ňom vykonávať inú činnosť, ktorá je nepripustná v obytnej zóne.

Správca dane v priebehu daňovej kontroly ďalej zistil, že Obecné zastupiteľstvo Obce Čaňa dňa 28. mája 2004 schválilo územný plán Obce Čaňa uznesením č. 4/2004/b. Z územného plánu zistil že preverované pozemky nachádzajúce sa v lokalite Juhovýchod sú v územnom pláne obce zaznačené vnútri riešeného územia, a tiež vnútri hranice zastavaného územia podľa zákona č. 237/2000 Z. z. Starosta Obce Čaňa sa správcovi dane vyjadril, že lokalita Juhovýchod je v územnom pláne obce ako územná rezerva pre možnosť riešenia výstavby rodinných domov. Správca dane ďalej v priebehu daňovej kontroly zistil, že vlastníkom pozemkov, ktoré boli predmetom preverovaných kúpnych zmlúv, boli vydané v spojenom

územnom a stavebnom konaní stavebné povolenia na výstavbu rodinných domov.

Správca dane vykonal dňa 19. decembra 2011 miestne zisťovanie na krajskom stavebnom úrade. V zápisnici o miestnom zisťovaní č. 695/321/117042/TOM sa konštatuje, že územný plán obce bol schválený uznesením miestneho zastupiteľstva č. 4/2004 z 28. mája 2004 a v tomto územnom pláne bola zahrnutá aj lokalita Juhovýchod, ktorá riešila funkčne výstavbu rodinných domov. Táto lokalita nebola riešená ako územný rezerva, ale bola navrhovaná na zástavbu rodinných domov. Krajský pozemkový úrad pred schválením územného plánu udelil súhlas na budúce možné využitie pozemkov pre nepoľnohospodárske účely, a to rozhodnutím z 2. marca 2004. Obvodné pozemkové úrady vydali súhlas na vyňatie poľnohospodárskej pôdy na účel výstavby rodinných domov pri jednotlivých parcelách, na ktorých boli vydané stavebné povolenia na jednotlivé rozparcelované pozemky. Správca dane z týchto zistení dospel k záveru, že pozemok, ktorý je v katastri nehnuteľností vedený ako orná pôda, ale je územným plánom obce, resp. zóny určenej na zastavanie, je podľa stavebného zákona stavebným pozemkom a je preto stavebným pozemkom aj pre účely zákona o DPH.

Daňový úrad Košice dodatočným platobným výmerom zo 6. februára 2012 č. 9800304/1/1348/2012 vyrubil žalobcovi na základe výsledkov kontroly dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie január - december 2007 rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl 2007 vo výške 12 548,76 Eura. Žalovaný ako odvolací orgán rozhodnutím z 24. mája 2012 č. 1020503/1/532724-997678/2012/5309 zmenil dodatočný platobný výmer Daňového úradu Košice tak, že znížil vyrubený rozdiel dane zo sumy 12 548,20 Eura na sumu 10 545,42 Eura.

Krajský súd v Košiciach preskúmal v intenciách žalobných bodov napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj postup žalovaného a dospel k záveru, že správca dane zabezpečil dôkazy v spolupráci s inými správnymi orgánmi a tieto dôkazy vyhodnotil každý samostatne a potom všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Súd prvého stupňa záver správcu dane, ako aj žalovaného, že žalobca porušil ustanovenie § 19 ods. 1 zákona o DPH, považoval na základe zistení v daňovom konaní za správny a súladný so zákonom o DPH. Preto postupujúc podľa § 250ja ods. 1 OSP žalobu žalobcu zamietol. Pretože žalobca nebol v konaní úspešný, súd mu nepriznal právo na náhradu trov konania. Rozhodol v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 OSP.

Pokiaľ žalobca v žalobe poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf/47/2011 z 24. novembra 2011 s tým, že riešil skutkovo aj právne obdobný prípad, súd uviedol, že v preskúmanom prípade nie je možné sa opierať o právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý vyslovil v spomínanom rozsudku, pretože v ňom riešil skutkovo iný prípad, v ktorom správca dane rozhodol o tom, že ide o stavebný pozemok iba na základe informácie Magistrátu hlavného mesta SR Bratislava. Preto právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v spomínanom rozsudku nepovažoval za relevantný pre túto preskúmanú vec.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a dôvody v ňom uvedené si osvojil ako vlastné s poukazom na ustanovenie § 246c ods. 1 veta práv v spojení s § 219 ods. 2 OSP. Odvolací súd konštatuje, že dôvody odvolania sa neodlišovali od dôvodov podanej žaloby, s ktorými sa súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku v plnom rozsahu vyporiadal.

Daňové úrady a Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky chránia fiskálne záujmy štátu. Ich úlohou je vykonávať zisťovanie, či daňové subjekty si splnili v súlade s hmotnoprávnymi predpismi svoje povinnosti voči štátnemu rozpočtu.

Podľa § 19 ods. 1 prvá, druhá a tretia veta zákona o DPH daňová povinnosť vzniká dňom dodania tovaru. Dňom dodania tovaru je deň, keď kupujúci nadobudne právo nakladať s tovarom ako vlastník. Pri preveze alebo prechode nehnuteľnosti je v dňom dodania deň odovzdania nehnuteľnosti do užívania, ak je tento deň skorší ako deň zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností.

Podľa § 38 ods. 2 prvá veta zákona o DPH oslobodené od dane je dodanie pozemku okrem dodania

stavebného pozemku.

Podľa § 43h ods. 1 stavebného zákona stavebným pozemkom sa rozumie časť územia určená územným plánom obce, alebo územným plánom zóny, alebo územným rozhodnutím na zastavanie a pozemok zastavaný stavbou.

Podľa § 43h ods. 2 stavebného zákona nezastavaný pozemok, ktorý je súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo lesného pôdneho fondu, možno v územnom pláne obce alebo v územnom pláne zóny určiť za stavebný pozemok, ak sú splnené podmienky na jeho trvalé vyňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, alebo z lesného pôdneho fondu, alebo ak je v zastavanom území.

Podľa § 12 ods. 1 vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územno-plánovacích podkladoch a územno-plánovacej dokumentácii dokumentácia územného plánu obce sa člení na textovú časť a grafickú časť; obsahuje smernú časť a záväznú časť.

Záväzná časť obsahuje návrh regulatívov územného rozvoja a s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využívania územia vyjadrených vo forme regulatívov obsahujúcich záväzné pravidlá, ktoré stanovujú opatrenia v území, podmienky využitia územia a umiestnenia stavieb (§ 12 ods.6 prvá veta citovanej vyhlášky).

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov možné využitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely sa posudzuje spravidla pri návrhoch územno-plánovacej dokumentácie, územno-plánovacích podkladov a pri návrhoch projektov pozemkových úprav.

Dokumenty uvedené v odseku 2 musia byť pred schválením podľa osobitných predpisov odsúhlasené orgánom ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Súhlas sa vydáva podľa zásad uvedených v odseku 1 a môžu v ňom byť určené podmienky na jej zabezpečenie. Pre vydanie súhlasu a určení podmienok je rozhodujúci celkový konečný rozsah zamýšľaného odňatia poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu (§ 7 ods. 3 zákona č. 307/1992 Zb. v znení neskorších predpisov).

Zákon o DPH sa v ustanovení § 38 ods. 1 v súvislosti s definíciou stavebného pozemku odvoláva v poznámke č. 19 na ustanovenie § 43h stavebného zákona. Z tohto ustanovenia vyplýva, že stavebným pozemkom je okrem iného aj časť územia určená územným plánom obce na zastavanie. Nezastavaný pozemok, ktorý je súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo lesného pôdneho fondu, možno v územnom pláne obce alebo v územnom pláne zóny určiť za stavebný pozemok, ak sú splnené podmienky na jeho trvalé vyňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo z lesného pôdneho fondu, alebo ak je v zastavanom území.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací skúmal namietané žalobcom poučenie práv interpretáciou a aplikácia ustanovenia § 43h ods. 1, 2 stavebného zákona.

Ústavný súd Slovenskej republiky pokiaľ ide o interpretáciu ustanovení zákonov judikoval, že zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy je nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov. Realizuje sa uplatňovaním jednotlivých metód výkladu práva. Ide spravidla o taký spôsob objasňovania zmyslu interpretovaného textu, v rámci ktorého sa jednotlivé metódy výkladu uplatňujú vo vzájomnom prepojení, pričom žiadna z nich nemá mať absolútnu prednosť. Jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Východiskom v procese interpretácie a aplikácie práva je síce gramatický výklad textu právneho predpisu, interpret však musí zohľadniť účel zákona, systematickú súvislosť a logické väzby medzi jednotlivými normami zákona. Jednou zo základných interpretačných metód ústavného súdu je príkaz ústavne konformnej interpretácie jednoduchého práva. (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 70/09-54 z 2. júna 2009)

V intenciách ústavným súdom judikovaného postupu pri interpretácii právnych noriem postupoval aj odvolací súd.

Podľa názoru odvolacieho súdu zákonodarca s cieľom jednoznačne vymedziť pozemky oslobodené od dane z pridanej hodnoty zvolil odkaz na ustanovenie § 43h ods. 1, 2 stavebného zákona, keďže zákon o DPH nedefinuje pojem stavebný pozemok.

Z ustanovenia § 43h stavebného zákona vyplýva, že obec si môže určiť časť územia na zastavanie alternatívne tromi spôsobmi, a to buď územným plánom obce alebo územným plánom zóny, alebo územným rozhodnutím. Stavebným pozemkom je aj pozemok zastavaný stavbou. V danom prípade Obec Čaňa schválila územný plán obce, v ktorom označila lokalitu Juhovýchod na funkčnú výstavbu rodinných domov. Náležitosti územného plánu obce upravuje vyhláška Ministerstva životného prostredia č. 55/2001 Z. z. o územno-plánovacích podkladoch a územno-plánovacej dokumentácie.

Podľa § 12 ods. 4 písm. a/ tejto vyhlášky riešenie územného plánu obce obsahuje vymedzenie riešeného územia (územie jednej obce alebo viacerých obcí na základe údajov z katastra nehnuteľností) a jeho geografický opis. V zmysle citovanej vyhlášky územný plán obce nemusí obsahovať konkrétne označenie pozemkov aj s parcelnými číslami. Takéto podrobné označenie by mohol obsahovať len územný plán zóny, ktorý však Obec Čaňa nevypracovala a v stavebných povoleniach sa odvoláva na územný plán obce z 28. mája 2004. S poukazom na citovanú právnu úpravu a územný plán obce pozemok vedený na LV č. XXXX nachádzajúci sa v lokalite Juhovýchod kat. územie H. bol už v čase predaja, t. j. v roku 2007 stavebným pozemkom napriek tomu, že v katastri nehnuteľností bol zapísaný ako orná pôda. Žalobca teda aj podľa názoru odvolacieho súdu porušil ustanovenie § 19 ods. 1 zákona o DPH, keď k cene pozemku nevyčísľil daň z pridanej hodnoty.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu z vykonaných dôkazov nemožno mať pochybnosti o tom, že pozemky parc. č. XXXX/XX, XXXX/XX a č. XXXX/XX vedené na LV č. XXXX kat. územia H. sa nachádzajú v lokalite Juhovýchod územného plánu Obce Čaňa, ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 4/2004/b z 28. mája 2004. V záväznej časti územného plánu sa v bode 1.3. uvádza okrem iných plochy v lokalite Juhovýchod zabezpečiť na funkciu bývania. V bode 7.1. záväznej časti územného plánu je vymedzené zastavané územie obce v zmysle zákona č. 152/1996 Z. z. rozšírené o nové lokality bývania v rodinných domoch v južnej, západnej a východnej časti obce. V tabuľkovej časti priestorového usporiadania nových lokalít bývania sa pre lokalitu Juhovýchod v územnom pláne počíta so 140 bytovými jednotkami.

Z ustanovenia § 43h ods. 2 stavebného zákona vyplýva, že nezastavaný pozemok, ktorý je súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu, možno v územnom pláne obce určiť zastavaný pozemok, ak sú splnené podmienky na jeho trvalé vyňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo ak je v zastavanom území. Bolo preukázané, že pred schválením územného plánu Obce Čaňa Krajský pozemkový úrad v Košiciach dňa 2. marca 2004 pod č. 2004/00005 udelil podľa § 7 zákona č. 307/1992 Z. z. súhlas na budúce možné použitie poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely v rozsahu návrhu územného plánu Obce Čaňa spolu vo výmere 75-47-00h, z toho 65-76-00h mimo zastavaného územia a 07-71-00h v zastavanom území, celkovo vrátane nepoľnohospodárskej pôdy 97-03-00h v kat. území Čaňa v okrese Košice - okolie s navrhovaným obdobím platnosti územného plánu obce do roku 2015 podľa tabuľkových prehľadov, ktoré sú súčasťou udeleného súhlasu.

Stavebný zákon v ustanovení § 43h ods. 1 obsahuje alternatívne štyri definície stavebného pozemku. Stavebným pozemkom je preto časť územia, ktoré je určené na zastavenie územným plánom. V prípade, že nezastavaný pozemok je súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu, pred schválením územného plánu je potrebné, aby príslušný špeciálny orgán štátnej správy súhlasil s využitím takého pozemku na nepoľnohospodárske účely. Aj odvolací súd dospel k záveru, že v preskúmanom prípade tieto podmienky splnené boli.

Preto zhodne so súdom prvého stupňa námietky žalobcu, že predmetné pozemky v čase predaja neboli zastavené stavbou, že nebolo na ne vydané právoplatné územné rozhodnutie na jeho zastavenie, v relevantnom čase nebol vypracovaný a ani schválený územný plán zóny, ktorý by predmetné pozemky riešil a že tieto pozemky sa nachádzajú mimo zastavaného územia, za dôvodné. Ako to vyplýva z ustanovenia § 43h ods. 1, 2 stavebného zákona stavebným pozemkom je časť územia určená na zastavania územným plánom obce, a preto nemusí spĺňať aj ďalšie znaky charakterizujúce stavebný pozemok alternatívnym spôsobom.

Taktiež námietku žalobcu, že územný plán Obce Čaňa územie Juhovýchod kvalifikuje ako plošnú rezervu bez uvedenia konkrétnych pozemkov, ktoré sa opiera o vyjadrenie starostu Obce Čaňa, súd taktiež nepovažuje za opodstatnenú, pretože záväzná časť územného plánu obce upravuje funkčné využitie územia Juhovýchod na bývanie. Ani textová časť územného plánu obce neobsahuje údaj o tom, že lokalita Juhovýchod je považovaná na územnú rezervu pre možnosť riešenia výstavby rodinných domov. Za takúto rezervu územný plán považuje lokalitu Sever.

Odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu, že princíp právnej istoty je implicitne obsiahnutý v čl. 1 Ústavy SR. Súčasťou tohto princípu je princíp legitímneho očakávania.

Ústavný súd SR definoval účel legitímneho očakávania ako garanciu čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrany súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 10/06 z 24. júna 2009). Podobne aj uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 499/2011-25 z 22. novembra 2011, na ktorý sa odvolával žalobca.

Od orgánov verejnej moci, t. j. aj od súdov sa vyžaduje, aby dodržiavali kontinuitu rozhodnutia. V praxi to znamená, že súd je povinný pri rozhodovaní o skutkovo zhodných prípadoch rozhodovať podľa ustálenej judikatúry, resp. aj v intenciách predtým prijatých rozhodnutí.

Pokiaľ sa žalobca odvolával na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. novembra 2011, sp. zn. 5Sžf/47/2011, ktorý mali súdy aplikovať v právnej veci žalobcu, odvolací súd po oboznámení sa s predmetným rozsudkom, zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že v prípade žalobcu boli skutkové zistenia a dôkazy odlišné, ako v prípade, o ktorom rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5Sžf/47/2011.

Správca dane pri vydaní svojho rozhodnutia vychádzal z územného plánu obce schváleného obecným zastupiteľstvom uznesením č. 4/2004/b z 28. mája 2004, podľa ktorého je lokalita Juhovýchod, v ktorej sa nachádzajú pozemky zapísané na LV č. XXXX určená na funkčnú výstavbu rodinných domov. Územný plán zóny, ktorý by územný plán obce konkretizoval, obec nevypracovala ani ku dňu prevodu pozemkov, ani následne. V stavebných povoleniach sa obec odvoláva len na územný plán obce, ktorý sa tak stal základným územno-plánovacím dokumentom na komunálnej úrovni. Aj ďalšie zistenia správcu dane, a to súhlas krajského pozemkového úradu daný pred schválením územného plánu na budúce možné využitie pozemkov pre nepoľnohospodárske účely, obsah kúpnych zmlúv uzavretých medzi žalobcom ako predávajúcim a kupujúcimi, preukazuje, že pozemky už v čase prevodu boli stavebnými pozemkami, a preto právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v spomínanom rozsudku nie je možné aplikovať na daný prípad.

Ústavný súd SR už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 ústavy (i práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Obdobne čl. 6 ods. 1 Dohovoru zahŕňa „právo na súd“, to znamená právo začať konanie na súde v „občianskoprávných veciach“ ako jeden z jeho aspektov. K nemu pristupujú záruky ustanovení čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu, zloženie súdu a vedenie procesu. Kvalita procesu zahrnutá v práve na spravodlivé súdne

konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru je zabezpečená zárukami procesného a inštitucionálneho charakteru (III. ÚS 136/03).

Ústavný súd SR tiež judikoval, že reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predpokladá účastník konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich (III. ÚS 369/2010-12).

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu z ústavy ani Dohovoru nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za zásadný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/01).

Aj Európsky súd pre ľudské práva, napr. v rozsudku z 21. januára 1999 vo veci Garcia Ruiz v. Španielsko konštatoval, že podľa štandardnej judikatúry súdu reflektujúcej princíp riadneho chodu spravodlivosti musia súdne rozhodnutia v dostatočnej miere obsahovať dôvody, na ktorých sú založené : Povinnosť odôvodňovať rozhodnutie nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vyporiadať sa s každým argumentom. Podľa rozsudku tohto súdu vo veci Helle v. Fínsko z 19. decembra 1998 sa odvolací súd pri potvrdení prvostupňového rozhodnutia (zamietnutí odvolania) v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia súdu nižšieho stupňa.

Podľa názoru odvolacieho súdu, z obsahu spisového materiálu, súčasťou ktorého je i administratívny spis žalovaného, je nesporne zrejmé, že krajský súd sa pri svojom rozhodovaní náležite vyporiadal so všetkými relevantnými námietkami uvedenými v žalobe. V súdnom konaní obsahom administratívneho spisu bolo preukázané, že vykonané dokazovanie bolo náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov tak ako prvostupňový ani odvolací súd nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti ani takú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Preto, ak krajský súd dospel k právnomu záveru totožnému so záverom správnych orgánov oboch stupňov a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny.

Skutočnosti, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli totožné s námietkami, ktoré žalobca namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vyporiadal.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu nevyhovel a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Košiciach ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd vychádzal z ustanovení § 224 ods. 1 a § 250k OSP tak, že žalobcovi nepriznal ich náhradu, pretože nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanému ich náhrada nepatrí zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.